

יחיעם פדן / תל-אביב-יפו • מדריך הרחובות

שמה של תל-אביב הינו תרגום חופשי של העיתונאי נחום סוקולוב לשם אלטנוילנד, ספרו של בנימין זאב הרצל. השם תל-אביב מופיע בספר יחזקאל פרק ג' פסוק ט"ו. השם יפו, על פי האגדה התלמודית, נלקח מהשם יפת, או כדימוי למילת יופי. הסיסמא "עוד אבנך ונבנית" לקוחה מספר ירמיהו פרק ל"א פסוק ג'. שבעת הכוכבים מסמלים את חזונו של הרצל לשבע שעות עבודה ביום, שהיו מספר שעות העבודה גם בעיריית תל-אביב-יפו לפני המעבר לשבוע עבודה בן חמישה ימים.

המגדלור - מגדלור החופים המנחה את ספינות העולים אל נמל תל-אביב.

תל-אביב-יפו

מדריך הרחובות

כתב וערך: יחיעם פדן

מהדורה שנייה מעודכנת

תשס"ה - 2005

A Guide to Tel Aviv Yafo Streets
Yehiam Padan

ועדת ההיגוי
עו"ד מרים (מיקי) מזר – יו"ר
יוסף אלקוני
פרופ' גדעון ביגר
פנחס בן-שחר
לידיה דוידוב
אליהו הכהן
מרדכי הרה
שמואל וילו'ני
מושית לוסטיגרייט
שאוּל סלומקה
ד"ר מיכאל פדידה
יחיעם פדן
הלל פרטוק
גבריאל צפרוני
חיים קארו
אנינה קפלן
ציונה רז

הפקה: יוסף אלקוני

תחקיר: נעה אֵילֶת־חַן פדן

עיצוב העטיפה: צביקה זליקוביץ
התצלומים על העטיפה: אלבטרוס, צילום אוויר בע"מ

מפות: מפה – מיפוי והוצאה לאור

תצלומי הצבע: אלבטרוס צילום אוויר בע"מ, אלעד גונן,
איתמר גרינברג, רפי דלויה, ישראל סאן בע"מ, קובי קנטור,
צלמי עיריית תל-אביב-יפו

תשס"ה – 2005

כל הזכויות שמורות

דפוס ניידט בע"מ תל-אביב

הוצאת עיריית תל-אביב-יפו – מחלקת אירועים ולשכת הדובר
באמצעות

הוצאת מלוא בע"מ, רחוב היסמין 18 הרצליה. טל' 09-9574803

התוכן

7 דבר ראש העירייה - רון חולדאי
8 תל-אביב "העיר הלבנה"
9 בפתח המדריך - עו"ד חביבה אבי-גיא
10 תל-אביב-יפו
12 עם הופעת המהדורה הראשונה - עו"ד מרים (מיקי) מזר
13 הקדמה
17 מדריך הרחובות
446 ראשי העירייה
449 תל-אביב-יפו - שנות האלפיים
461 מפות העיר

המפות שבמדריך

מפת תל-אביב-יפו מחולקת לעשרים ושבעה חלקים, המתפרסמים בקונטרס בסוף המדריך, אחרי עמוד 460. ליד כל שם רחוב מתפרסם (בסוגריים) מספר המפה. האות והמספר שלידה מסמנים את המשבצת שבה נמצא הרחוב במפה. ברחוב המשתרע על יותר ממשבצת אחת צוינה רק המשבצת שבה תחילתו של הרחוב.

מבנים ואתרים היסטוריים

תחקיר וכתובה: שולה וידריך

30	גימנסיה הרצליה.....
39	בית הכנסת הגדול.....
54	בניין מוגרבי וכיכר ב' בנובמבר.....
60	בית ביאליק.....
70	בית בן-גוריון.....
105	גן מאיר.....
114	בית דיזנגוף.....
125	בית התיאטרון הלאומי הבימה.....
176	יריד המזרח.....
217	נמל יפו.....
229	כיכר הסוכנות היהודית – מגדל השעון.....
254	ראינוע עדן.....
268	בית הפגודה.....
283	בניין העירייה הישן.....
306	נמל תל-אביב.....
328	בית הספר לבנות – האוטונומיה הרוסית.....
335	בית עקיבא אריה ויס.....
339	בית פומרק.....
357	כיכר צינה דיזנגוף.....
395	בית לוי.....
399	מסגד מחמודיה.....
423	בית אהרון שלוש.....
445	כנסיית סנט פיטר ביפו.....

תושבים יקרים,

מדריך הרחובות של תל־אביב-יפו הוא בעצם ספר היסטוריה. שמות הרחובות הם ציוני דרך במסע אל ימים רחוקים, ואל אנשים שהגדירו אותנו כאומה ושעיצבו את פניה של המדינה.

בשעה שאתם צועדים להנאתכם בעיר, מומלץ לקחת פסק זמן מעיסוקי היום־יום ולהרהר בשמות אותם אנשים שחיהם השפיעו ועדיין משפיעים על חיינו כאן. כל צומת רחובות הוא מקור למפגש דמיוני היכול להפוך בנקל לרומן ספרותי. חישבו על המפגש ההיסטורי בצומת שלמה המלך ודוד בן גוריון. ראש הממשלה הראשון של ישראל פוגש את החכם מכל אדם ומקבל ממנו עצות למדינה שבדרך.

דמיינו את מפגש הפסגה האנגלי בין הגנרל אלנבי למלך ג'ורג', או את הפגישה בין ראש העיר העברית הראשונה מאיר דיזנגוף למחיה השפה העברית אליעזר בן יהודה. וכשמצד אחד ניצב רוויזיוניסט ומנגד ניצב מפא"ניק, אפשר להבין מדוע ז'בוטינסקי וארלוזורוב הם רחובות מקבילים שאינם נפגשים.

אין לי ספק שהמדריך והמפות המצורפות אליו הם אוצר בלום של ידע לתלמידים ולבני נוער, וכן גם לציבור הרחב היכול למצוא בהם עניין ולשאוב מהם ידע לצד שימושיות יום־יומית.

תל־אביב-יפו מזמינה אתכם לטיול בזמן. אפשר להצטרף אל המסע בכל שעה ובלי הכנות מוקדמות, פשוט לצאת מן הבית ולהתחיל לצעוד. עשו זאת ותגלו מחדש את היופי והחן הטמונים בעירנו.

שלכם,

רון חולדאי

ראש עיריית תל־אביב-יפו

תל-אביב – "העיר הלבנה"

ביולי 2003 הצטרפה תל-אביב לרשימה המצומצמת של שבעה אתרים מודרניים ברחבי העולם הנחשבים ל"אתרי המורשת העולמית". ההחלטה על כך התקבלה במועצת אונסק"ו, ארגון החינוך, המדע והתרבות של האו"ם, שאחד ממפעליו הוא שימור אתרים אתרים הראויים לשימור בזכות חשיבותם למורשת הכלל אנושית. ההכרזה על המרקם העירוני ההיסטורי הייחודי של תל-אביב, "העיר הלבנה", כאתר לשימור היא הכרה של העולם באיכויות האדריכלות העירונית שצמחה בתל-אביב על בתיה, שדרותיה וכיכרותיה.

לציון ההכרזה נוסף סמל חדש לעיר, סמל "העיר הלבנה", (למעלה) שנוצר בהשראת סגנון הבנייה שהיה מקובל בתל-אביב בשנות השלושים של המאה העשרים והמכונה "באוהאוס" – על שם בית ספר ידוע לאדריכלות. סגנון זה מתאפיין בזוויות ישרות ובקווים ישרים, במרפסות ובמשחקי אור וצל. בסמל, שילוב של בנייה עם התנועה הרכה של החול והים הארצישראליים לחופי תל-אביב.

בניין בסגנון ה"באוהאוס" בתל-אביב

בפתח המדריך

לאחר עשרים שנות כהונה במועצת העיר תל-אביב-יפו נפלה בחלקי הזכות לעמוד בראש ועדת השמות וההנצחה העירונית, הנושאת באחריות כבדה: בחירת האישים והאירועים ושיבוץם הראוי ברחובות ובאתרים שבעיר. פסיפס השמות של תל-אביב-יפו משקף גלריה מפוארת של אישים ומאורעות שהטביעו את חותמם על ההיסטוריה של ארצנו ועל התחייה הלאומית של עמנו, ותרמו להתפתחותה של עירנו בתשעים ושש שנותיה. אפילו עיון חפוז במפת העיר חושף את טביעת אצבעותיהם של מי שהיו מופקדים על ההנצחה מאז הוועד הראשון של אחוזת בית, ואת מאפייני החלטות ההנצחה בכל תקופה ותקופה.

לטעמי, יש לנתב את ההנצחה להדגשת חלקם של אישים בולטים בתחומי התרבות, האמנות והמדע, כמו גם של מנהיגים לאומיים, ולתת בדרך זו ביטוי של כבוד והערכה לאלה שעיצבו את פני החברה בעירנו ובארצנו והעשירו אותה.

דווקא לאחר הופעתו של מדריך הרחובות תל-אביב-יפו התברר לנו כי תושבי העיר, ובוודאי הבאים בשעריה, יודעים מעט מדי על האישים והאירועים המונצחים בשמות הרחובות. מאז הוספנו מעט בשילוט, אלא שאין השלטים יכולים להכיל את כל המידע המתפרסם בספר. יתר על כן, המהדורה הראשונה של הספר אזלה, וכמו כן נוספו עוד עשרות רחובות בכך הגדול, וכך התעורר הצורך בהדפסה של מהדורה שנייה, מתוקנת, מורחבת ומעודכנת, שתספק תשובות לרבים מתושבי העיר שלא ידעו מה מקור השם של הרחוב שבו הם גרים.

כמו במהדורה הראשונה, גם על הכנת המהדורה החדשה שקדה ועדת היגוי מיוחדת, שהסתייעה במומחים. כאן המקום להודות לקוראים הרבים אשר הציפו אותנו במכתבים והעירו הערות מועילות שסייעו לעושים במלאכה להוציא מתחת ידם את המהדורה המתוקנת.

לסיום רצוני להביע תקווה כי המהדורה המעודכנת של מדריך הרחובות תשמש כלי עזר חשוב להעשרת הידע של צעירים ומבוגרים ולהכרת תולדותיו של הכרך הגדול במדינה.

דב' ג' א"י - תשס"ז

עו"ד חביבה אבי-גי

חברת מועצת העירייה

ויו"ר ועדת השמות וההנצחה

אוגוסט 2005

תל-אביב-יפו

ביום אביבי מעונן, כ' בניסן ה'תרס"ט (11 באפריל 1909), התאספו על החולות שמצפון ליפו עשרות חבריה הנרגשים של "אחוזת בית" שבאו כדי להשתתף בהגדלת המגרשים לעיר הגנים העתידה לקום ממש כאן. לראשונה דיברו מתיישבים יהודים על הקמתה של עיר עברית - לא שכונה הנסמכת אל עיר כנווה-צדק וכשכונות שהוקמו מחוץ לחומות ירושלים, אף לא מושבה חקלאית כפתח תקוה או גדרה. את מייסדי העיר מילאה תחושת שליחות, הם היו חלוצים אמיתיים בעלי חזון ואמונה. עם זאת בראשית דרכה, ב-1910, היתה עיר הגנים שכונה בלבד, ובה שישה רחובות וחמש מאות וחמישים תושבים. זאת ועוד, שנים מעטות אחר כך הפכה לשכונת רפאים, כשפינו התורכים אלפים מתושבי יפו ואת מאות תושבי תל-אביב בהתקרבות שאון התותחים של הצבא הבריטי במלחמת העולם הראשונה.

עם התבססותו של השלטון הבריטי הלכה וגדלה העיר העברית הראשונה. נספחו לה שכונות שקמו לפניה וכן שכונות שניבנו בשנים הראשונות של המאה העשרים.

ב-1921 הוכרזה תל-אביב כמועצה עירונית, וב-1934 קיבלה מעמד של עיר, ונותקו שרידי התלות שלה בעיר יפו, הזוקפת לזכותה אלפי שנות היסטוריה. באותן שנים היתה תל-אביב למרכז העסקים של היישוב היהודי ולמרכז התרבותי: הוקמו בה תיאטרונים, גלריות, מוזיאון לאמנות ראשון בארץ, האופרה הראשונה, הוקמה בה התזמורת

הפילהרמונית, וגם רוב מערכות העיתונים ישבו בה. להקמתה של העיר העברית הראשונה נודעה חשיבות ציונית אשר השפיעה על ארץ ישראל כולה.

אחרי מלחמת העצמאות נפלה החלטה לספח לתל־אביב שכונות שקמו סמוך אליה ולאחד אותה עם יפו, ומאז – זה יותר מחמישים שנה – נקראת העיר הגדולה בישראל בשם תל־אביב-יפו. העירייה פועלת רבות להבלטת ייחודה של יפו ומשקיעה רבות בפיתוח התשתיות, בשיקום שטח הנמל, בפרוייקטים לדיוור, בקידום החינוך והרווחה ובפיתוח התיירות. צריחי המסגדים והכנסיות של יפו משמשים תפאורה לתל־אביב-יפו המודרנית, שהיא מרכז של כלכלה ועסקים, תרבות ואמנות בארץ. הגם שמשרדי הממשלה הועברו רשמית לירושלים, הוסיפו רבים מהם לפעול גם בה, ובעיקר משרד הביטחון ומטה צה"ל, וכמעט כל השגרירויות יושבות בה. בעיר הוקמה אוניברסיטה גדולה, כמעט כל הוצאות הספרים הגדולות העדיפו אותה, ופועלים בה עשרות בתי קולנוע, אולמות מופעים ותיאטראות. עם השנים השתנו פניה של תל־אביב-יפו, אבל היא מוסיפה להיות העיר הפעילה ביותר בארץ – שמפתיעה כל פעם מחדש, עיר שאין בה רגע דל.

היום משתרעת העיר על פני חמישים ואחד אלף דונם ותושביה (למעלה משלוש מאות וחמישים אלף) מתגוררים בכאלפיים רחובות, שדרות וסמטאות שבהם עובדים, קונים, מבלים ומטיילים עוד מאות אלפי מבקרים מדי יום.

עם הופעת המהדורה הראשונה

לאחר כעשרים שנה של חברות במועצת עיריית תל-אביב-יפו, וקרוב לעשור שבו אני מכהנת כיושבת ראש המועצה, אני גאה להגיש לכם את מדריך הרחובות העדכני של העיר תל-אביב-יפו.

במדריך תוכלו למצוא הסברים מלומדים, פרטים וביאורים על מקור שמם של כאלפיים רחובות העיר, מהם ותיקים ומהם חדשים, אחדים מוכרים יותר ואחרים מוכרים פחות.

מדריך הרחובות הוא הלקסיקון הראשון מסוגו בעיר תל-אביב-יפו. איסוף החומר ועבודת התחקיר נמשכו יותר משנתיים. בצד העבודה הרבה, זכה הצוות שעמל על המלאכה, גם להנאה רבה, אם מן הגילויים הרבים שליוו את מהלך העבודה ואם מן העיסוק באנשים ובאירועים שעיצבו את ההיסטוריה היהודית, הציונית והעולמית.

מהיום תוכלו גם אתם, התושבים, לקבל מידע על הדמות או על המאורע שעל שמו נקרא הרחוב שבו אתם גרים.

אני סמוכה ובטוחה כי מדריך זה, המיועד לבני נוער ולמבוגרים, לתושבי העיר ולכל המבקרים בה, ישמש מקור מידע, עניין והנאה, וכי תעשו שימוש רב גם במפת הרחובות העיר ובנתונים על עירנו כיום.

אני רוצה להודות לכל העוסקים במלאכה, חבריי הטובים, שהאירו את עינינו ולימדונו את סיפורם של הרחובות, ושהודות לתרומתם זכינו כולנו במדריך זה.

בברכת הנאה צרופה לכולכם,

עו"ד מרים (מיקי) מזר
יו"ר מועצת העירייה
יו"ר ועדת השמות וההנצחה

פברואר 2003

הקדמה

מדריך מלא ומוסמך זה של רחובות תל-אביב-יפו הוא ראשון מסוגו, (קדמו לו מדריכים חלקיים ובלתי רשמיים). כלולים בו שמות כל הרחובות הנזכרים ברישומי העירייה ועל השלטים בפינות הרחובות, השדרות והכיכרות, ולצדם ההסברים לשמות אלה שנותנת ועדת השמות של עיריית תל-אביב-יפו לדורותיה זה יותר מתשעים שנה.

כל צעד חשוב בתולדות העיר מתועד בשמות הרחובות, למן הפריצה מתוך חומות יפו בת אלפי השנים והקמת השכונות הנפרדות, נווה צדק ונווה שלום, עוד לפני שהוקמה עיר נפרדת, ועד ימינו אלה. כשמימשו אנשי אחוזת בית את חלומם והחלו בהקמת הבתים, הוקדשה מחשבה רבה לקביעת שמותיהם של ששת הרחובות הראשונים. משהתרחבה העיר בהדרגה, ניתנו גם השמות לרחובות בשימת לב רבה ובנחת; ולא אחת נעשה מאמץ לרכז רחובות בקבוצות הסובבות סביב נושא אחד. תחילה נקראו הרחובות על שם אבות הציונות (הרצל, אחד העם, לילינבלום), ומאוחר יותר נקראו על שמות אישים מימי השופטים וראשית המלוכה ועד אלה שהטביעו חותמם בעיר ובמדינה. פעמים רבות נימקה ועדת השמות את החלטותיה בביטויים כמו: "השם קשור בתקומת ישראל ובמלחמת העצמאות". במקרים אחרים חסרים נימוקים לשם, וישנם אף מקרים שאין כל תיעוד על הדיונים על מתן השם. לאחר קום המדינה, כשהתאחדו יפו ותל-אביב וכשסופחו אליהן שכונות ופרברים, ובהם שכונת התקווה, החלה עבודתה של ועדת השמות נעשית בקצב קדחתני: היה צורך להוסיף, או להחליף, מאות רבות של שמות, וחלקם – כפי שציינה הוועדה בפרוטוקול שלה – היו זמניים: "בשכונות ובכפרים הנטושים שבתחום תל-אביב הרחובות צרים ולא סלולים, והם עומדים להריסה לפי תכנית בניין-ערים. אין לקבוע שמות-זיכרון קבועים, מפני הכבוד, ויש לקבוע שמות ארעיים לשם הנוחות של התושבים בלבד, שמות שיוחלפו במשך הזמן. הוחלט לקרוא לרחובות אלה שמות עבריים סתמיים, רובם תנ"כיים, לפי סדר א"ב." מקצת השמות האלה הוחלפו ברבות השנים; אבל רבים עודם קיימים, ובצד ההסבר למקורם יש לזכור מדוע ניתנו.

מספרי הבתים נקבעו לפי התפתחותה של העיר, מדרום לצפון וממערב למזרח; המספרים הזוגיים ניתנו מימין, והאי-זוגיים – משמאל.

בכתיבת המדריך היו שלבים אחדים. בתוך ים המידע, שחלקו נשען על מסורת מוטעית, היו כמה סלעים שהבטיחו מדרך רגל מוצק, והראשון שבהם – ארכיון העירייה ובו פרוטוקולים והתכתבויות שקדמו לקבלת ההחלטות או שבאו לאחר מכן. בבדיקה ובתיקון הסתייעתי באנשים רבים, ובכללם חברי ועדת ההיגוי ובהם עו"ד מרים (מיקי) מזר, שניהלה את הדיונים בתבונה וידעה לפתור מחלוקות בדרך פשוטה ועניינית; פרופ' גדעון ביגר מאוניברסיטת תל-אביב; פנחס בן-שחר; אליהו הכהן, שהקדיש לי מזמנו פעם אחר פעם; ד"ר מיכאל פדידה שתרם מידענותו העמוקה בתחומים רבים; גבריאל צפרוני הזוכר רבים מהאירועים; אנינה קפלן שסייעה רבות וברוח טובה, וחברי מערכת המדריך. אלה כאלה תרמו מידיעותיהם הרבות ומן ההיכרות הקרובה עם תל-אביב-יפו ורחובותיה. תודה ללידיה דוידוב, מרכזת ועדת השמות וההנצחה, על עזרתה המסורה; למוטי הרה, מנהל מחלקת האירועים, שהיה הכוח המניע בהכנת המדריך; שפתחה לפנינו רז, מנהלת הארכיון ההיסטורי של העירייה, שפתחה לפנינו את כל התיקים והוסיפה כמה פרטים וסימני דרך שהקלו על המלאכה; לנעה אילת-חן שנברה בתיקים הללו ושלפה מהם את סודותיהם; למירב כהן, מנהלת מדור קרטוגרפיה במנהל ההנדסה של העירייה, שעידכנה אותנו בנתונים למפות; ועם המהדורה החדשה – תודה לכל מי שטרחו והעירו, ושזכותם שיפרנו את ההסברים ודייקנו בהם.

תודה מיוחדת נתונה לכמה מומחים וידענים שהתבקשו להעיר על חלקים מסוימים בכתב היד: שולה וידריך – שגם כתבה את המלל למבנים ולאתרים ההיסטוריים, ד"ר מרדכי נאור, עו"ד צבי (ויקי) פומרוק, יואל רפל, וכן שלמה שבא – שנוסף על הערותיו העשיר אותנו בכמה מן הסיפורים שמאחורי השמות. תודה לבצלאל תדהר, שהעמיד לרשותנו את תשעה-עשר הכרכים של האנציקלופדיה לחלוצי היישוב ובוניו שכתב אביו, דוד תדהר, ושבה מצאנו מידע רב.

כתיבת המדריך דרשה בדיקות והצלבות, ובסופו של דבר חייבה להכריע בקשר לנתונים שונים שהחוקרים נחלקו בעניינם, כמו שנת לידה או מקום לידה או שנה שבה ראה אור ספר מסוים. למרות ההקפדה, אין זה מן הנמנע שפה ושם מתפרסם נתון שגוי. נשמח לקבל הערות כדי לתקן במהדורות הבאות את הטעון תיקון.

רחובות על שם אישים מתפרסמים לפי שם המשפחה – למשל: בגין, מנחם; רחובות הנקראים על שמו הספרותי של אדם, או בראשי תיבות שמו, או כשמדובר באישיות מימים שבהם עדיין לא היה מקובל שם משפחה, יופיע שם הרחוב כמו בשלט – למשל: יהודה הלוי או הבעש"ט; וכך גם כל הרחובות שאינם על שם אישים – למשל, כורזים. במקרים מסוימים, כשהדבר מתבקש, נעשתה הפניה בגוף הספר – למשל: הגאון מוילנא – ראו הגר"א.

לא ציינו "רחוב" ליד כל שם, ואילו כל מה שאינו רחוב – שדרות, כיכר, סמטה – צוין בסוגריים מרובעים. ליד שם הרחוב נרשמו שנות הלידה והפטירה של אישים וכן כלולים ציונים המיועדים לסייע למשתמשים במדריך למצוא את הרחוב גם במפה: המספר בסוגריים מציין את מספר המפה (מפת העיר מחולקת ל-27 חלקים). האות והמספר יאפשרו לאתר את המשבצת שבה נמצא הרחוב במפה זו. במקרה של רחובות ארוכים, המשתרעים על יותר ממשבצת אחת, צוינה המשבצת שבה מתחיל הרחוב. המפות מתפרסמות בעמודים 461-488. הרחובות הממוספרים לא נכללו במדריך.

רבים מן האישים והנושאים שעל שמם נקראו הרחובות קשורים זה בזה ומצטלבים זה בזה. כדי שלא לחזור על מידע המתפרסם במקום אחר, נוספה כוכבית (*). למשל, בתוך הערך מרכז בעלי מלאכה נזכרים שיינקין* ורבי יוחנן הסנדלר*; פרטים עליהם תמצאו בערכים לפי שמם.

יחיעם פדן

רְנָדוּוּ בַת־לֵאָבִיב

המילים: יורם טהרלב
המנגינה: רוני וייס

אָז הוּא הוֹצִיא מִפֶּה
עֵמֶד לֵלֵא דְבוּר
וְאַחֲרֵי שְׁעָה קָרָא: "לִשְׁנֹו קְצוֹר!
אֶת יוֹצֵאת מִפֶּה, עוֹבְרַת
אֶת יוֹצֵאת מִפֶּה, עוֹבְרַת -
אֶת אִידֶלְסוֹן וְצִירֶלְסוֹן
וְסִירְקִין וְאוּסִישְׁקִין,
אֶת נֶלְסוֹן, כְּצַנְדֶלְסוֹן,
טְשֶׁרְנִיחֹוּבְסְקִי;
בּוֹדְנֵהִימֶר, הִילְדֶסְהִימֶר,
הֶרְצֵל וְשְׁבוֹי,
אֶת לֵיסִין וְגֶנְסִין,
מֵיאָקוּבְסְקִי,
נַחְמֵנִי, מוֹדֶלְיאַנִי... " וכו'.

הַשׁוֹטֵר הִיָּה מֵאֵד, בְּאַמֶּת מֵאֵד אֲדִיב,
לִוָּה אוֹתִי מִמֶּשׁ לְאַרְךְ תֵּל־אָבִיב.
אֶת הַבְּחוּר הַהוּא כָּכֵר לֹא מְצַאתִי,
דִּי!
אָז הַשׁוֹטֵר אָמַר: "נִשְׁתֶּה קֶפֶה, אוֹלִי?"

לִשְׁנֹו קֶפֶה נַחְמֵד
מֵעֵבֶר לְרִמְזוֹר
הוּא לֹא רְחוֹק מִפֶּה
צְרִיד רַק לְעֵבֶר
אֶת פְּרִישְׁמֵן וּפִיכְמֵן... " וכו'.

בָּאתִי לְיִשְׂרָאֵל, הִיָּה אָז יוֹם אָבִיב,
קִבְעֵתִי רְנָדוּוּ עִם בְּחוּר מֵת־לֵאָבִיב,
נִגְשֵׁתִי אֶל הַשׁוֹטֵר, אָמַרְתִּי לוֹ - תּוֹכֵל
לֹאמֹר לִי אֵיךְ אֶגִּיעַ לְרְחוֹב רְמַח"ל?

אָז הוּא הוֹצִיא פִּנְקֵס
הִפְדֶּף בּוֹ עוֹד וְעוֹד;
אַחֲר־כֵּךְ הוּא אָמַר לִי:
"וָה פֶּשׁוּט מֵאֵד.
אֶת יוֹצֵאת מִפֶּה, עוֹבְרַת
אֶת יוֹצֵאת מִפֶּה, עוֹבְרַת -
אֶת פְּרִישְׁמֵן וּפִיכְמֵן
אֶת קַפְלוֹ וְיִצְמֵן

וְאֶת מוֹצְקִין וְאֶת טִוּמְקִין
וְאֶת שִׁינְקִין.
אֶת בּוֹגֶרְשׁוֹב, אֶרְלוֹזוֹרוֹב
וְסוֹקוֹלוֹב וְדִינְגוֹף
וְהִירְשֶׁנְּבֶרְג וּפִירְבֶּרְג
וְגִרְוִינְבֶּרְג,
נַחְמֵנִי, מוֹדֶלְיאַנִי,
וְבוֹטְסִינְסְקִי וְלוֹינְסְקִי
סְטֶרְאוֹינְסְקִי, צְמֶרִינְסְקִי
וְאַרְתוֹרוֹ טוֹסְקֶנְיִנִי
וְגִלְצֶנְשְׁטִין וּבֶרְנֶשְׁטִין
וְזִילְבֶרְשְׁטִין וּמֶרְמֶלְשְׁטִין
וְלִיאוֹן בְּלוּם וְלִילִינְבְּלוּם
וְז'אָן ז'וֹרְס וְדִי".

הַצַּעֲתִי בְּשִׁעוֹן, הִיָּה לִי כָּכֵר אַחוֹר,
חֲשֵׁבֶת בְּלִבִּי - הֶלֶךְ לִי הַבְּחוּר.
אָמַרְתִּי לְשׁוֹטֵר - תִּשְׁאַל בְּמִשְׁטֶרֶה,
אוֹלִי לִשְׁנֵה גַם דֶּרֶךְ קֶצֶת יוֹתֵר קְצֶרֶה?